

VENDIM
Nr. 89, datë 30.12.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 6.12.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 76 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Fotaq Zaharia

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Prokuroria e Përgjithshme, Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, Instituti i Ekzekutimit të Vendimeve Penale Krujë.

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e moszbatimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 1/154 akti, datë 10.3.2015 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42/2, 131/f, 134/1/i dhe 142/3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Altina Xhoxhaj, shqyrtoi dokumentet e paraqitura, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Me vendimin nr. 7, datë 8.2.2011, Gjykata e Shkallës së Parë për Krime të Rënda ka vendosur: *“Pranimin e kërkesës së organit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë për Krimet e Rënda. Bashkimin e dënimeve të dhëna me vendimin nr. 33, datë 9.9.2009 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krimet e Rënda Tiranë, me vendimin nr. 27, datë 14.9.2010 të Gjykatës së Shkallës së Parë për Krimet e Rënda Tiranë, ndryshuar me vendimin nr. 56, datë 4.11.2010 të Gjykatës së Apelit për Krimet e Rënda Tiranë për të dënuarin Fotaq Zaharia në një dënim të vetëm prej 25 vjet burgim...”*. Ky vendim ka marrë formë të prerë.

2. Gjithashtu, rezulton se në vitin 2009 kërkuesi, për shkak të një plage të shkaktuar me armë zjarri, i është nënshtruar një ndërhyrjeje kirurgjikale, me qëllim fiksimin e fragmenteve kockore me pllakë dhe vida. Pas ndërhyrjes, gjendja e tij shëndetësore është përkeqësuar dhe dëmtimet i kanë shkaktuar humbje të aftësisë së përhershme në masën 70%, dhe pavarësisht trajtimit pranë Institutit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale (IEVP) Krujë, gjendja e tij shëndetësore është rënduar. Për pasojë, ai i është drejtuar gjykatës me kërkesë për garantimin e shërbimit të përshtatshëm mjekësor nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve (DPB) dhe IEVP-ja Krujë dhe ndërprerjen e trajtimit çnjerëzor e degradues si rezultat i mungesës së këtij trajtimi.

3. Në përfundim të gjykimit, me vendimin nr. 1/154 akti, datë 10.3.2015, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë ka vendosur pranimin e kërkesës dhe garantimin e shërbimit të përshtatshëm

mjekësor nga DPB-ja dhe I EVP-ja Krujë.

II

4. **Kërkuesi Fotaq Zaharia** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*), duke pretenduar konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor për shkak të moszbatimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë dhe ka parashtruar këto shkaqe në mënyrë të përmbledhur:

4.1 Vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë, i formës së prerë, ka ngarkuar DPB-në dhe I EVP-në Krujë të garantojnë shërbimin mjekësor dhe të realizojnë ndërhyrjen kirurgjikale në këmbën e kërkuesit, siç është konkluduar nga ekspertët mjeko-ligjorë të thirrur gjatë gjykimit.

4.2 Autoritetet shtetërore nuk mund të justifikohen me mungesën e mjeteve apo të pajisjeve mjekësore për të realizuar zbatimin e këtij vendimi. Ekspertët dhe më pas gjykata kanë konkluduar se si pasojë e mungesës së kësaj ndërhyrjeje mjekësore kërkuesi trajtohet në mënyrë çnjerëzore dhe degraduese. Gjithashtu, vonesa në zbatimin e vendimit të formës së prerë është e tillë që ka dëmtuar thelbin e së drejtës, moskryerjen e ndërhyrjes kirurgjikale të domosdoshme për gjendjen shëndetësore të kërkuesit.

4.3 Si pasojë e moszbatimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë kërkuesi ndodhet në gjendje shumë të rëndë shëndetësore. Sipas mjekëve, dëmtimet nervore kryesore të këmbës bëjnë të domosdoshme kryerjen e ndërhyrjes kirurgjikale dhe vazhdimi i situatës do ta përkeqësonte më tepër gjendjen e tij, madje, referuar konkluzioneve të mjekëve, do të zhdukte mundësitë e pakta për rikuperimin e aftësive fizike të humbura.

5. **Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme**, ka parashtruar me shkrim para Gjykatës sa vijon:

5.1 Për sa i përket sjelljes së autoriteteve shtetërore rezulton se që nga viti 2010 kërkuesi ka paraqitur në mënyrë të vazhdueshme shqetësimin për mostrajtimin e problemit të tij shëndetësor që është shfaqur gjatë kohës që ndodhej në paraburgim dhe që ka vazhduar edhe gjatë kohës së vuajtjes së dënimit. Lidhur me këtë shqetësim kanë reaguar edhe institucionet shtetërore. Siç del edhe nga aktet që i janë bashkëlidhur kërkesës, organet shtetërore të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve penale të formës së prerë dhe trajtimin e të dënuarve që vuajnë dënimin, përkatësisht Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Krujë, I EVP-ja Krujë dhe DPB-ja, kanë bërë të gjitha përpjekjet ligjore të mundshme, brenda kompetencave të tyre për të siguruar ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, por trajtimi mjekësor i këtij shtetasi nuk është bërë i mundur jo për shkak të sjelljes së këtyre organeve, por për shkaqe objektive që nuk vareshin prej tyre.

5.2 Për sa i përket sjelljes së kërkuesit, ai nuk ka qenë bashkëpunues me stafin mjekësor për marrjen përsipër të kryerjes së ndërhyrjes kirurgjikale, duke pranuar rreziqet konkrete. Përveç pengesës objektive që lidhet me mungesën e materialeve mjekësore për trajtimin mjekësor përkatës të kërkuesit, ka ekzistuar edhe pengesa tjetër objektive që lidhet me respektimin e vullnetit të tij si pacient për këtë ndërhyrje.

5.3 Në kërkesën e paraqitur nuk rezulton ndonjë pretendim konkret që lidhet me mosushttrimin e kompetencave nga ana e Prokurorisë në drejtim të ekzekutimit të vendimit gjyqësor nr. 1/154, datë 10.3.2015 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë.

6. **Subjekti i interesuar, Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë**, ka parashtruar me shkrim para Gjykatës sa vijon:

6.1 Pavarësisht statusit juridik që ka pasur ky subjekt, në procesin gjyqësor të vënë në lëvizje nga kërkuesi është shprehur mendimi për pranimin e kërkesës nga gjykata. Po ashtu, nga ana e prokurorisë është nxjerrë urdhri për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë të datës 10.4.2015, i cili i është dërguar për zbatim I EVP-së Krujë.

6.2 Nga dispozitivi i vendimit gjyqësor të formës së prerë rezulton se gjykata ka urdhëruar

nominalisht DPB-në dhe IEVP-në Krujë për ekzekutimin e këtij vendimi. Të dyja këto institucione kanë qenë të përfaqësuara në gjykim dhe kanë marrë dënim për vendimin dhe detyrimet që u linden nga kjo vendimmarrje. Nga dispozitivi i këtij vendimi nuk rezulton që gjykata të ketë urdhëruar ndonjë detyrim për organin e prokurorisë.

7. Subjekti i interesuar, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, ka parashtruar me shkrim para Gjykatës sa vijon:

7.1 Të dënuarve dhe të paraburgosurve, në përputhje me legjislacionin në fuqi, u ofrohen dhe përfitojnë pa pagesë të gjitha shërbimet që ofron skema e sigurimit shëndetësor. Të gjitha ndërhyrjet kirurgjikale për këta shtetas realizohen në klinikat e kirurgjisë në QSUT-në “Nënë Tereza” dhe SUT-në “Shefqet Ndroqi” dhe jo në sistemin e burgjeve.

7.2 Nga ana e kësaj Drejtorie dhe IEVP-së Krujë është kontaktuar me mjekët për mundësinë e realizimit të ndërhyrjes kirurgjikale. Në datën 11.11.2014 kërkuesi është shtruar në Spitalin e Burgut dhe në konsultat e datave 19.11.2014 dhe 20.11.2014 me mjekët specialistë ortopedë i është rekomanduar realizimi i ndërhyrjes, çka është refuzuar prej tij me pretendimin se nuk mund të operohet me materialet e Spitalit Ushtarak, por ato duhet të sigurohen nga Ministria e Drejtësisë. Në datën 11.5.2015 ai është shtruar sërish në Spitalin e Burgut dhe në konsultën e përgjithshme dhe të zgjeruar në shërbimin e ortopedisë të datës 5.6.2015 i është rekomanduar sërish ndërhyrja kirurgjikale, çka është refuzuar për arsye se kërkohet 100% garanci për rezultatin e saj.

7.3 Kërkuesi është konsultuar disa herë me mjekët ortopedë, të cilët i kanë rekomanduar një ndërhyrje kirurgjikale në Spitalin e Traumës, por ai e ka refuzuar. Në këto kushte, ai nuk mund t'i nënshtrohet ndërhyrjes kirurgjikale pa miratimin e tij. Nga konsultat e mjekëve specialistë që prej vitit 2011 dhe në vazhdim gjendja shëndetësore e kërkuesit rezulton e njëjtë. Nga ana e institucionit është kontaktuar përsëri me mjekët ortopedë mbi mundësinë e ndërhyrjes, por problemi i vetëm mbetet konfirmimi i pacientit për këtë ndërhyrje. Për sa i përket trajtimit mjekësor, konsultave, ekzaminimeve mjekësore, medikamenteve etj., kërkuesit i ofrohen dhe i sigurohen në çdo kohë dhe sa herë të jetë e nevojshme.

8. Subjekti i interesuar, Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale Krujë, ka parashtruar me shkrim para Gjykatës sa vijon:

8.1 Me ardhjen në IEVP-në Krujë kërkuesi është trajtuar me shumë kujdes nga personeli shëndetësor i institucionit, i cili kryen shërbim 24-orësh. Atij i janë krijuar të gjitha mundësitë e kushtet për trajtim mjekësor të specializuar, si dhe për kryerjen e të gjitha ekzaminimeve dhe analizave laboratorike të nevojshme për shëndetin e tij. Megjithatë, problemi nuk është zgjidhur përfundimisht për shkak të mospranimit të tij për ndërhyrje kirurgjikale, sepse ka kërkuar garanci 100% për kthimin e këmbës në normalitet, çka nuk i është garantuar nga mjekët, si edhe sepse ka kërkuar materiale cilësore për ndërhyrjen, të cilat nuk disponoheshin në asnjë spital publik apo privat në Shqipëri.

8.2 Në zbatim të vendimit gjyqësor të formës së prerë kërkuesi është dërguar për shtrim dhe trajtim të specializuar në Spitalin e Burgut në periudhën 11.5.2015-5.6.2016, por ai përsëri nuk ka pranuar të operohet pa marrë garanci për rezultatin e ndërhyrjes. Kërkuesi është vizituar dhe konsultuar shumë herë nga mjekët specialistë, të cilët kanë konstatuar se dëmtimi i dy nervave kryesore të këmbës së majtë është i parikthyeshëm në masën 70%, çka ka qenë arsyeja pse nuk jepnin garanci për rikthimin e këmbës në normalitet.

8.3 Në kushtet kur kërkuesi ka refuzuar ndërhyrjen kirurgjikale, ajo nuk mund të realizohet pa miratimin e tij.

8.4 Në datën 25.8.2016 ka ardhur kërkesë nga Avokatura e Shtetit për zbatimin e vendimit për masë të përkohshme, të dhënë nga GJEDNJ-ja, dhe shoqërimin e kërkuesit pranë QSUT-së për t'iu nënshtruar ndërhyrjes kirurgjikale. Në zbatim të kësaj kërkesë është bërë kërkesë pranë QSUT-së, që është përgjigjur se pacienti nuk pranon të operohet, sepse kërkon garanci 100%. Pas një kërkesë

tjetër për caktimin e datës së ndërhyrjes, ende nuk ka një datë të përcaktuar. Në këto kushte është kërkuar lëshimi nga kërkuesi i një deklaratë me shkrim për pranimin e ndërhyrjes, çka është refuzuar prej tij.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për pretendimin për mosekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm

9. Kërkuesi pretendon cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë që ka vendosur që atij t'i garantohet shërbim i përshtatshëm mjekësor për shkak të problemeve shëndetësore të konstatuara gjatë vuajtjes së dënimit me burgim.

10. Gjykata ka theksuar se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i vendimit të formës së prerë të gjykatës është pjesë përbërëse e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës dhe Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ). Ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, për rrjedhojë detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimin nr. 24, datë 22.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Ekzekutimi i vendimit konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individit e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe veprimet konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Në jurisprudencën konstante të Gjykatës, mbështetur edhe në jurisprudencën e GJEDNJ-së, është vlerësuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuarit, si dhe të autoriteteve përkatëse (*shih vendimin nr. 9, datë 14.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Për rrjedhojë, për të arritur në konkluzionin nëse në rastin konkret jemi përpara cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të një vendimi gjyqësor të formës së prerë, Gjykata do të ndalet në analizën e secilit prej elementeve të sipërcituara.

i) Kompleksiteti i çështjes

13. Gjykata ka theksuar se për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve kanë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimet nr. 14, datë 15.4.2010; nr. 9, datë 14.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, i cili ka përcaktuar detyrimin e institucioneve shtetërore për garantimin e shërbimit të përshtatshëm mjekësor për kërkuarin. Për pasojë, kjo çështje nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojë një vonesë në ekzekutimin e vendimit.

ii) Sjellja e kërkuarit dhe e autoriteteve

15. Vlerësimi i sjelljes dhe interesit të kërkuarit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve. Gjykata ka theksuar se përdorimi nga ana e kërkuarit i të gjitha procedurave të parashikuara nga e drejta e brendshme, me qëllim sigurimin e mbrojtjes, nuk mund të përdoret si argument kundër tij (*shih vendimin nr. 24, datë 22.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Kurse në lidhje me sjelljen e debitorit, Gjykata është shprehur se i takon këtij të fundit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme, me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit (*shih vendimin nr. 10, datë 1.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të

dëmtojë thelbin e së drejtës për t'iu drejtuar një gjykate (*shih vendimin nr. 17, datë 23.4.2013 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se vetëm fakti se autoritetet shtetërore e zbatojnë vendimin pas një vonese thelbësore, nuk mund të konsiderohet se i heq automatikisht kërkuesit statusin e personit të cilit i është cenuar një e drejtë, në kuptimin kushtetues. Rrjedhimisht kërkuesi mundet ende të pretendojë se është i cenuar në të drejtat e tij të garantuara nga Kushtetuta (*shih vendimin nr. 8, datë 23.3.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Për të vlerësuar sjelljen e kërkuesit dhe të institucioneve përkatëse Gjykata duhet të bazohet në aktet shkresore të paraqitura nga palët për qëllime të këtij gjykimi.

18. Sipas këtyre akteve rezulton se pas ndërhyrjes së parë të kryer për kërkuesin, për shkak të plagosjes me armë zjarri, ai ka pësuar një rrëzim me pasojë dëmtimin e pllakës metalike të vendosur në këmbë. Pas kësaj ngjarjeje kërkuesi ka pretenduar se nuk i është ofruar shërbim mjekësor i përshtatshëm.

19. Në vitin 2010 kërkuesi i është drejtuar institucionit të Avokatit të Popullit, duke pretenduar se gjatë qëndrimit në paraburgimin 313 nuk i është ofruar shërbim shëndetësor cilësor, sepse nuk është dërguar për t'u vizituar te një mjek specialist.

20. Me shkresën e datës 25.4.2011, Avokati i Popullit i ka rekomanduar DPB-së që të sigurojë sa më parë materialet mjekësore ortopedike të nevojshme për kryerjen e ndërhyrjes kirurgjikale për kërkuesin. Me shkresën e datës 12.5.2011, Avokati i Popullit i ka kthyer përgjigje kërkuesit se sipas rekomandimit të stafit mjekësor të Pavijonit të Ortopedisë në Spitalin Ushtarak, ai duhet t'i nënshtrohet një ndërhyrjeje kirurgjikale për të fiksuar pllakën metalike, për kryerjen e të cilës nevojiten materiale mjekësore që mund të gjenden vetëm në spitale apo distributorë privatë dhe sipas përgjigjes së DPB-së është marrë kontakt me distributorë për të filluar praktikën e blerjes së këtyre materialeve.

21. Me shkresën e datës 23.10.2012, DPB-ja i ka kthyer përgjigje Avokatit të Popullit se 6 materiale të nevojshme për ndërhyrjen nuk gjenden as në depon farmaceutike të këtij institucioni, as në spitalet në varësi të Ministrisë së Shëndetësisë dhe asaj të Mbrojtjes. Për këtë arsye, institucioni është interesuar te distributorët farmaceutikë dhe është mundur të sigurohen vetëm 2 prej tyre. Në këto kushte mjekët specialistë të ortopedisë kanë informuar se nuk mund të kryhet ndërhyrja kirurgjikale.

22. Me shkresën e datës 28.1.2013, Avokati i Popullit i është drejtuar ministrit të Drejtësisë dhe atij të Shëndetësisë, duke i vënë në dijeni se pavarësisht impenjimit të stafit mjekësor, është konstatuar se gjendja mjekësore e kërkuesit vjen duke u përkeqësuar si pasojë e moskryerjes së ndërhyrjes kirurgjikale dhe se mosgjatja në tregun vendas të materialeve të nevojshme për kryerjen e ndërhyrjes nuk justifikon shkeljen e së drejtës së kërkuesit për të përfutur kujdes shëndetësor nga autoritetet shtetërore, garantuar nga neni 29 i ligjit nr. 8328, datë 16.4.1998 "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim". Për rrjedhojë, ky institucion ka rekomanduar marrjen e masave të nevojshme për sigurimin e materialeve mjekësore specifike dhe shfrytëzimin e të gjitha mundësive për kryerjen e ndërhyrjes kirurgjikale.

23. Me shkresën e datës 31.7.2013, Avokati i Popullit i është drejtuar Kryeministrit për ta vënë në dijeni për situatën, duke i rekomanduar që të ushtrojë kompetencat e tij ligjore pranë ministrave përkatës për zgjidhjen e rastit të veçantë dhe marrjen e masave të nevojshme.

24. Në datën 23.12.2013, kërkuesi është transferuar për vuajtjen e dënimit në IEVP-në Krujë.

25. Në datën 22.7.2014, kërkuesi ka paraqitur ankesë pranë Ministrisë së Drejtësisë. Kjo e fundit, me shkresën e datës 18.9.2014, ka kërkuar informacion nga DPB-ja për vazhdimësinë e trajtimit shëndetësor që i mundësohet kërkuesit.

26. Me shkresën e datës 4.8.2014, DPB-ja i ka kthyer përgjigje kërkuesit se situata e tij shëndetësore është në kompetencë të mjekëve të Spitalit Ushtarak dhe se ata e kanë sqaruar lidhur me problemet dhe pretendimet e tij.

27. Në datën 30.9.2014, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë me kërkesë për

garantimin e shërbimit të përshtatshëm mjekësor.

28. Në datën 3.10.2014, kërkuesi i është drejtuar Ministrisë së Drejtësisë, duke kërkuar që t'i sigurohet ndërhyrja kirurgjikale e nevojshme. Me shkresën e datës 27.10.2014, Ministria e Drejtësisë i ka kthyer përgjigje kërkuesit se sipas konsultave të realizuara me mjekë ortopedë të Spitalit Ushtarak, rasti i tij ka nevojë për procedura kirurgjikale dhe materiale mjekësore specifike, të cilat nuk gjenden në depot farmaceutike dhe në spitalin në varësi të Ministrisë së Shëndetësisë dhe asaj të Mbrojtjes. Po ashtu, ajo e ka informuar se nga ana e DPB-së ka pasur angazhim maksimal për të siguruar materialet e nevojshme si në sektorin shtetëror, ashtu edhe atë privat, por janë mundur të sigurohen vetëm 2 prej tyre.

29. Me vendimin nr. 1/154 akti, datë 10.3.2015, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë ka vendosur pranimin e kërkesës për garantimin e shërbimit të përshtatshëm mjekësor nga DPB-ja dhe IEVP-ja Krujë. Në datën 10.4.2015 prokurori ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit të vendimit penal nr. 1/154 akti, datë 10.3.2015.

30. Me shkresën e datës 26.2.2015, Prokuroria e Përgjithshme (e vënë në lëvizje në bazë të ankesës së kërkuesit, i cili ka pretenduar se nuk i ofrohet shërbimi shëndetësor i përshtatshëm) i është drejtuar Prokurorisë së Krujës për informacion. Kjo e fundit, me shkresën e datës 20.4.2015, ka kthyer përgjigje se sipas punonjësve të IEVP-së Krujë ky shtetas ka marrë të gjithë mjekimin e nevojshëm që garanton institucioni, duke i dërguar bashkëlidhur edhe kartelën mjekësore përkatëse.

31. Me shkresën e datës 30.4.2015, Komiteti Shqiptar i Helsinkit i është drejtuar DPB-së për marrjen e masave për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë.

32. Me shkresën e datës 8.6.2015, Komiteti Shqiptar i Helsinkit i është drejtuar kërkuesit Fotaq Zaharia duke e informuar se sipas mjekëve ai vetë ka refuzuar kryerjen e ndërhyrjes, pasi ka kërkuar dhënie garancie 100 %. Në këto kushte ata kanë kërkuar nga kërkuesi që t'i informojë për vendimin e tij përfundimtar për sa i takon ndërhyrjes kirurgjikale të propozuar.

33. Në datën 16.10.2015, Shefi i Shërbimit Ortopedi-Traumatologji i ka paraqitur drejtorit të Përgjithshëm të QSUT-së "Nënë Tereza" (në bazë të kërkesës së këtij të fundit) informacion lidhur me mjekimin dhe gjendjen shëndetësore të kërkuesit. Sipas këtij informacioni disa nga problemet shëndetësore të pacientit mund të mos shërohen edhe pas ndërhyrjes, por ai është informuar nga mjekët për gjendjen dhe për opsionet e mundshme të ofruara. Po ashtu, ndërhyrja është e komplikuar dhe kërkon një gamë të gjerë pajisjesh dhe mjetesh, por pacienti nuk ka pranuar t'u nënshtrohet ndërhyrjeve të propozuara, të cilat mund të jenë më shumë se një, nëse nuk i jepet garanci suksesi 100%. Nga ana e tyre mjekët janë të gatshëm ta ndihmojnë pacientin nëse ai pranon t'u nënshtrohet ndërhyrjeve dhe nëse kompletohen me gamën e plotë të pajisjeve të domosdoshme.

34. Me shkresën e datës 14.4.2016, IEVP-ja Krujë i ka kthyer përgjigje kërkuesit për masat e marra nga ky institucion në lidhje me gjendjen e tij shëndetësore.

35. Me shkresën e datës 18.7.2016, Komiteti Shqiptar i Helsinkit i është drejtuar Prokurorit të Përgjithshëm, që në cilësinë e organit epror të kontrollojë procedurat e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nga ana e Prokurorisë së Krujës, si dhe problematikën e mosekzekutimit, duke verifikuar, ndër të tjera, edhe saktësinë e protokollit për komunikimin shkresor mes Prokurorisë së Krujës dhe IEVP-së Krujë për dërgimin e urdhrin të ekzekutimit, si dhe mungesën e këtij të fundit në dosjen e çështjes.

36. Në datën 21.7.2016, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

37. Në datën 29.7.2016, kërkuesi i është drejtuar GJEDNJ-së me kërkesë për masë të përkohshme.

38. Në datën 25.8.2016, GJEDNJ-ja ka vendosur marrjen e masës së përkohshme, duke kërkuar nga qeveria shqiptare që kërkuesit t'i sigurohet trajtimi i kërkuar mjekësor sipas vendimit gjyqësor të formës së prerë. Në datën 23.9.2016, kërkuesi ka paraqitur në GJEDNJ një ankesë për shkelje të të

drejtave themelore të mbrojtura nga KEDNJ-ja.

39. Me shkresën e datës 13.9.2016, IEVP-ja Krujë i është drejtuar drejtorit të Përgjithshëm të QSUT-së “Nënë Tereza”, që në zbatim të urdhrit të GJEDNJ-së të planifikohet dhe realizohet ndërhyrja kirurgjikale për kërkuesin.

40. Me shkresën e datës 4.10.2016, QSUT-ja “Nënë Tereza” i ka dërguar IEVP-së Krujë përgjigjen e Shërbimit të Ortopedisë të datës 29.9.2016, sipas së cilës pacienti është konsultuar në mënyrë periodike nga stafi mjekësor, sa herë është kërkuar nga ai apo mjekët e DPB-së. Po ashtu, pacienti është sqaruar për gjendjen e tij dhe opsionet e mundshme të ofruara, të cilat janë të dokumentuara në kartelat personale, por ai nuk ka pranuar t’u nënshtrohet ndërhyrjeve (që me gjasa do të jenë më shumë se një), nëse nuk i jepet garanci 100%. Sipas mjekëve ndërhyrjet mund të shërojnë mosngjitjen dhe deri diku shkurtesën e kockës, por në asnjë rast nuk garantohej funksionimi normal i këmbës për shkak të dëmtimeve në të dy nervat kryesorë të anësisë inferiore, të cilët dalin jashtë sferës së kompetencës së këtij shërbimi, duke përbërë objekt trajtimi nga specialistët neurokirurgë. Si përfundim, sipas tyre, me anë të ndërhyrjeve përmirësohet ndjeshëm gjendja e kërkuesit, por nuk garantohej korrigjim i plotë i problemit.

41. Me shkresën e datës 21.10.2016, Avokati i Përgjithshëm i Shtetit i është drejtuar kërkuesit dhe përfaqësuesit të tij, si dhe IEVP-së Krujë se në zbatim të urdhrit të GJEDNJ-së është kërkuar shoqërimi i menjëhershëm i kërkuesit pranë QSUT-së “Nënë Tereza” për t’u nënshtroar trajtimit të nevojshëm mjekësor sipas rekomandimeve të ekspertëve. Nga ana e Drejtorisë së QSUT-së dhe një grup konsulte i përbërë nga 7 mjekë është shprehur gatishmëria për fillimin e ndërhyrjes ndaj kërkohet sa më shpejt e mundur që të shprehet mendimi me shkrim i kërkuesit nëse është i gatshëm për fillimin e kësaj ndërhyrje. Bashkëlidhur kësaj shkrese është dërguar edhe një format i deklarimit për tu firmosur nga kërkuesi për këtë qëllim.

42. Me kërkesën e datës 24.10.2016, përfaqësuesi i kërkuesit ka kërkuar informacion në lidhje me faktin nëse janë siguruar materialet që nevojiten për ndërhyrjen dhe nëse nga ndërhyrja që propozohet do të zbatohet plotësisht vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë.

43. Me shkresën e datës 1.11.2016, IEVP-ja Krujë ka kthyer përgjigje se kërkuesi ka refuzuar të firmosë deklaratën e vënë në dispozicion dhe se atij i është kërkuar mendim me shkrim, por nuk ka pranuar të shprehet. Pavarësisht kësaj, nga ana e këtij institucioni i është kërkuar QSUT-së “Nënë Tereza” planifikim për ndërhyrjen dhe janë në pritje të konfirmimit të datës.

44. Me shkresat e datave 27.10.2016 dhe 11.11.2016, IEVP-ja Krujë i është drejtuar sërish drejtorit të Përgjithshëm të QSUT-së “Nënë Tereza”, që në zbatim të rekomandimeve të Avokaturës së Shtetit për ekzekutimin e vendimit të GJEDNJ-së të caktohet sa më shpejt data për ndërhyrjen kirurgjikale.

45. Bazuar në sa më sipër rezulton se që prej dhënies së vendimit gjyqësor të formës së prerë të datës 10.3.2015, kërkuesi u është drejtuar institucioneve përgjegjëse, të cilat, gjithashtu, e kanë informuar në lidhje me gjendjen e tij dhe masat e marra prej tyre. Edhe pse rezulton se kërkuesi vetë ka refuzuar kryerjen e ndërhyrjes kirurgjikale nëse nuk është e suksesshme, ky qëndrim, në vlerësimin e Gjykatës, nuk mund të konsiderohet se është bërë pengesë për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, për sa kohë që fillimisht mjekët specialistë e kanë lidhur mossuksesin e ndërhyrjes me mungesën e materialeve të nevojshme mjekësore, nga të cilat, sipas komunikimeve institucionale, rezulton që të jenë siguruar vetëm 2. Edhe pas marrjes së masës së përkohshme nga ana e GJEDNJ-së dhe kërkimit të paraqitjes së komenteve me shkrim nga subjektet e interesuara për efekte të këtij gjykimi, nga ana e institucioneve përgjegjëse nuk është dhënë asnjë informacion nëse materialet mjekësore të nevojshme janë gjetur tashmë dhe nëse konkluzioni i mjekëve për moskthimin e funksionit normal të këmbës lidhet me mungesën e tyre apo me llojin e problemit shëndetësor të konstatuar.

46. Gjykata është shprehur se i takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme, me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit (*shih vendimin nr. 2, datë 1.2.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në rastin konkret edhe pse institucionet përgjegjëse për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë e kanë njohur detyrimin dhe kanë marrë disa masa për ekzekutimin e tij, ato nuk rezultojnë të kenë qenë efektive. Në këtë kuptim edhe argumenti i paraqitur se është vetë kërkuuesi që është bërë pengesë për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, nuk mund të pranohet, për sa kohë që kryerja e ndërhyrjes/ve kirurgjikale varet nga masat e marra nga institucionet shtetërore për sigurimin e bazës materiale përkatëse të nevojshme.

47. Në përfundim, Gjykata konstaton cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit brenda një afati të arsyeshëm të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 1/154 akti, datë 10.3.2015 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj

Anëtarë kundër: Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Fatos Lulo